

PRZEGLĄD BIBLIOTECZNY

LIBRARY REVIEW

Rocznik 83

2015

zeszyt 1

TREŚĆ

Od Redakcji (<i>Elżbieta Barbara Zybert</i>)	5
ARTYKUŁY	
JERZY FRANKE: RDA (Resource Description and Access) – geneza i koncepcja	7
JAN PISANSKI, TANJA MERČUN, MAJA ŽUMER: FRBR: The Way Forward	62
LESZEK ŚNIEŻKO: Resource Description and Access jako element Sieci Seman- tycznej	73
GRAŻYNA FEDEROWICZ: Uniwersalna wartość bibliografii na podstawie bibliografii narodowej	91
SPRAWOZDANIA	
„Kultura czytelnicza młodego pokolenia”. III Międzynarodowa Konferencja Naukowa (Łódź, 16-17 października 2014 r.) (<i>Agata Walczak-Niewiadow- ska</i>)	111
„Technologia Identyfikacji Radiowej – RFID w bibliotekach. Nowy etap auto- matyzacji bibliotek”. Konferencja naukowa zorganizowana przez Pracow- nię Informacji Europejskiej Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bi- bliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego (Warszawa, 1 października 2014 r.) (<i>Marta Grabowska</i>)	116
NUKAT. Spotkanie dyrektorów i bibliotekarzy systemowych bibliotek współtworzących katalog centralny polskich bibliotek naukowych i aka- demickich (BUW, 5 grudnia 2014 r.) (<i>Ewa Kobiarska-Maciuszko</i>)	122
RECENZJE I PRZEGLĄDY PIŚMIENNICTWA	
Jacek Wojciechowski: <i>Biblioteki w nowym otoczeniu</i> . Warszawa: Wydaw. SBP, 2014 (<i>Dorota Pietrzakiewicz</i>)	129
Barbara Maria Morawiec: <i>Biblioblog w pigułce. Poradnik dla bibliotekarzy</i> . War- szawa: Wydaw. SBP, 2014 (<i>Michał Zajac</i>)	135
Jan Muszkowski – ludzie, epoka, książki: tradycje i kontynuacje. Red. nauk. Grze- gorz Czapnik, Zbigniew Gruszka, Jacek Ladorucki. Łódź: Wydaw. UŁ; Warszawa: Wydaw. SBP, 2014 (<i>Katarzyna Janczulewicz</i>)	137
Przegląd piśmiennictwa krajowego (<i>Barbara Koryś</i>)	142
Z lektur zagranicznych (<i>Jacek Wojciechowski</i>)	146
Z ŻYCIA SBP.	163
WSKAZÓWKI DLA AUTORÓW	168

ABSTRAKTY ARTYKUŁÓW:

JERZY FRANKE

Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych

Uniwersytet Warszawski

e-mail: jfranke@uw.edu.pl

RDA (RESOURCE DESCRIPTION AND ACCESS) – GENEZA I KONCEPCJA

SŁOWA KLUCZOWE: RDA. FRBR. FRAD. Zasady katalogowania. Opis zasobu. Terminologia bibliograficzna.

ABSTRAKT: Teza/cel artykułu – Przedstawiono główne założenia nowych amerykańskich zasad katalogowania, RDA – Resource Description and Access. Wskazano na genezę RDA, w tym związek z modelem konceptualnym danych wykorzystanym w strukturze FRBR i FRAD, w którym obiektem analizy są jednostki, ich atrybuty oraz relacje między jednostkami. Opisano główne założenia RDA, odmienną koncepcję opisu, zmiany terminologiczne, a także modyfikację pragmatyki katalogowej, która wynika z implementacji nowych reguł, w tym rozbudowę formatu MARC 21 w zakresie rekordów kartoteki haseł wzorcowych i rekordów bibliograficznych. **Metody badań** – Zastosowano metodę analizy źródeł w postaci dokumentacji RDA, FRBR, FRAD, *Deklaracji międzynarodowych zasad katalogowania*, analizy opracowań, a także opisu wstępnego etapu implementacji zasad RDA w bibliotekach amerykańskich. **Wyniki i wnioski** – RDA to nowy paradygmat, zasadniczo odmienny, zarówno z punktu widzenia założeń, terminologii, jak celu prac katalogowych od dotychczasowych przepisów. Wskazano na wątpliwości, które wiążą się z wprowadzeniem nowych zasad w dotychczasowym środowisku, obecnie stosowanych narzędziach, formatach i oprogramowaniu. Weryfikacja trafności nowej koncepcji opisu zasobu nastąpi wraz z przygotowaniem odmiennego instrumentarium, zaprojektowanego do pełnej obsługi tego modelu, w tym szerszego włączenia danych katalogowych do uniwersum sieciowego i powiązania ich z zasobami internetowymi.

JAN PISANSKI
Faculty of Arts, University of Ljubljana
e-mail: jan.pisanski@ff.uni-lj.si

TANJA MERČUN
Faculty of Arts, University of Ljubljana
e-mail: tanja.mercun@ff.uni-lj.si

MAJA ŽUMER
Faculty of Arts, University of Ljubljana
e-mail: maja.zumer@ff.uni-lj.si

FRBR: KOLEJNE KROKI

SŁOWA KLUCZOWE: FRBR. Modele konceptualne. Katalogowanie – rozwój.

ABSTRAKT: **Teza/cel artykułu** – W artykule przedstawiono szereg zagadnień – m.in. dane uzyskane od użytkowników na temat relacji i atrybutów, eferberyzację, harmonizację wielu modeli oraz prezentację danych bibliograficznych – które utrudniają pełne zastosowanie konceptualnego modelu FRBR (Functional Requirements for Bibliographic Records) jako podstawy katalogowania. Artykuł stanowi także wprowadzenie do zagadnienia kompleksowości danych bibliograficznych, często ignorowanego w publikacjach dotyczących FRBR. **Metoda badań** – Do potwierdzenia tez przedstawionych w niniejszym artykule użyto wyników szeregu badań przeprowadzonych przy użyciu wielu metod. **Wyniki i wnioski** – W artykule zawarto sugestie rozwiązania zaprezentowanych problemów i wskazano na możliwe skutki uboczne ich zastosowania.

LESZEK ŚNIEŻKO
Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie
e-mail: l.r.sniezko@uw.edu.pl

RESOURCE DESCRIPTION AND ACCESS JAKO ELEMENT SIECI SEMANTYCZNEJ

SŁOWA KLUCZOWE: Resource Description and Access (RDA). Anglo-American Cataloging Rules (AACR2). Sieć Semantyczna, Linked Data. Resource Description Framework (RDF), RDA Registry. Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR). Functional Requirements for Authority Data (FRAD).

ABSTRAKT: **Teza/cel artykułu** – Artykuł poświęcony jest opisaniu działań podjętych przez Joint Steering Committee for Development of RDA, mających na celu przystosowanie RDA do funkcjonowania w Sieci Semantycznej. **Metoda badań** – Związek RDA z Siecią Semantyczną został zaprezentowany jako konsekwencja decyzji o ścisłym zespoleniu tego standardu ze światem cyfrowym. Omówione zostały zarówno nowe cechy RDA, które miały przyczynić się do unowocześnienia katalogów komputerowych, oferując im możliwość pełnego wykorzystania potencjału tkwiącego w nowoczesnych systemach bazodanowych i sieci internetowej, jak również wyniki prac prowadzonych w celu uczynienia RDA standardem kompatybilnym z Siecią Semantyczną. **Wyniki i wnioski** – Autor starał się wykazać, że podjęte przez JSC wysiłki przyniosły znaczące rezultaty, zarazem wskazując na fakt, iż jednoznaczna ocena skuteczności tych działań nie jest jeszcze możliwa, ze względu na brak wdrożeń RDA, wykorzystujących pełny potencjał tego standardu.

GRAŻYNA FEDEROWICZ
Biblioteka Narodowa
e-mail: g.federowicz@bn.org.pl

UNIWERSALNA WARTOŚĆ BIBLIOGRAFII NA PODSTAWIE BIBLIOGRAFII NARODOWEJ

SŁOWA KLUCZOWE: Bibliografia narodowa. Opis bibliograficzny. Użytkownicy bibliografii. Wyszukiwanie informacji.

ABSTRAKT: **Teza/cel artykułu** – Celem artykułu jest przedstawienie znaczenia i roli bibliografii. Zaprezentowano przemiany związane z pojęciem i rozumieniem bibliografii, jakie zachodziły na przestrzeni lat. **Metody badań** – Zastosowano metodę analizy piśmiennictwa, materiałów z konferencji zagranicznych oraz polskich. **Wyniki i wnioski** – Na zmiany zachodzące w opracowaniu bibliografii decydujący wpływ miał rozwój Internetu oraz globalizacja. Postęp technologiczny umożliwia szybki dostęp do baz bibliograficznych i zmienia dotychczasowe funkcje bibliografii.